İNKILAP TARİHİ

10 soru • 10 net • Tam isabet

DENEME NO:3

8. SINIF

MEB MÜFREDATINA VE ÖĞRENME ÇIKTILARINA UYGUN OLARAK HAZIRLANMIŞTIR.

Adı ve Soyadı .....

Sınıfı / Şubesi .....

Öğrenci Numarası .....

ONUR HOCA İLE

10'DA 10

DENEMELERİ

Yeni ve Özgün Sorularla

1. Ünite: Bir Kahraman Doğuyor
2. Ünite: Millî Uyanış (ilk 4 konu)

@akmese.onur

www.sosyalbilgilerim.com

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Numarası: .....

1 XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde yabancı devletlerin vatandaşlarına tanınan ayrıcalıklardan ikisi şunlardır:

- Yabancı tüccarlar, ülkeye getirdikleri mallar için Osmanlı tüccarlarından daha düşük gümrük vergisi öder.
- Suç işleyen yabancılar Osmanlı mahkemelerinde değil, kendi devletlerinin konsoloslukları önünde yargılanır.

Bu ayrıcalıkların, Osmanlı Devleti'nin;

I. Ekonomik
II. Askerî
III. Hukuki
IV. Dinî

alanlarından hangilerindeki egemenlik haklarını sınırladığı söylenebilir?

A) I ve II **B)** I ve III
C) I, II ve IV **D)** II, III ve IV

2 Mustafa'nın annesi Zübeyde Hanım, oğlunun geleneksel yöntemlerle eğitim veren mahalle mektebine gitmesini istiyordu. Babası Ali Rıza Efendi ise Selânik'te yeni yöntemlerle eğitim veren Şemsi Efendi Mektebini tercih ediyordu. Mustafa önce mahalle mektebine başladı, kısa bir süre sonra Şemsi Efendi Mektebine geçti ve okuma yazmayı burada öğrendi.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Mustafa'nın eğitim hayatının başlangıcında annesinin tercihi etkili olmuştur.
B) Ali Rıza Efendi, çağdaş eğitim anlayışını önemseyen bir babadır.
C) Dönemin Selânik'inde farklı eğitim anlayışları bir arada bulunmaktadır.
D) Mustafa, okuma yazmayı geleneksel eğitim veren bir okulda öğrenmiştir.

3 Aşağıdaki şemada Mustafa Kemal'in fikir dünyasını etkileyen bazı yer ve kişilerle bunların ona katkıları gösterilmiştir.

Selânik
Farklı dinlerden ve milletlerden insanlarla bir arada yaşadı; Avrupa'dan gelen gazete ve kitaplara kolayca ulaştı.
→ **Yeniliklere açık bir bakış kazandı.**

Nakiyüddin Bey
Avrupa'da öğrenim görmüş Fransızca öğretmeni, derslerinde halkın yönetime katıldığı ülkelerden ve kişi haklarından söz etti.
→ **?**

Manastır
Milliyetçi ayaklanmaların yoğun olduğu bir bölgede okudu; tarih öğretmeni Mehmet Tevfik Bey sayesinde Türk tarihine ilgi duydu.
→ **Millî bilinci ve vatan sevgisi güçlendi.**

İstanbul
Harp Akademisinde arkadaşlarıyla ülke sorunlarını tartıştı, el yazısıyla gazete çıkardı.
→ **Ülke meselelerini yakından takip etti.**

Şemada "?" ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Demokrasi ve özgürlük fikirleriyle tanıştı.
B) Parlamenter yönetimi yerinde gözlemledi.
C) Türk tarihine ilgi duymaya başladı.
D) Edebiyat ve hitabete ilgi duydu.

4

1911'de İtalya Trablusgarp'a saldırınca Mustafa Kemal gönüllü olarak bölgeye gitti ve yerel halkı İtalyanlara karşı örgütledi. Savaş sürerken 1912'de Balkan Savaşları başladı. Osmanlı Devleti, İtalya ile Uşi Antlaşması'nı imzalayarak Trablusgarp'ı İtalya'ya bıraktı. Hükûmet tarafından İstanbul'a çağrılan Mustafa Kemal, I. Balkan Savaşı'nda Çanakkale Boğazı'nı korumakla görevli birliklerde Gelibolu'da görev yaptı ve bu sırada Boğaz'ı askerî açıdan ayrıntılı olarak inceleme fırsatı buldu.

Bu bilgilerden hareketle;

I. Balkan Savaşları, Mustafa Kemal'in Trablusgarp'taki görevinin sona ermesinde etkili olmuştur.
II. Balkanlardaki gelişmeler, Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'ya ilişkin kararını etkilemiştir.
III. Çanakkale'yi incelemesi, Gelibolu'ya ileride başlayacak dünya savaşına hazırlanmak amacıyla atandığını gösterir.
IV. Gelibolu'daki görevi, Mustafa Kemal'e sonraki askerî faaliyetlerinde kullanabileceği bir bölge bilgisi kazandırmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve III
B) II ve III
C) I, II ve IV
D) II, III ve IV

5

Kalandor'un Sorunu

Kurgusal bir ülke olan Kalandor, yıllar önce komşusuyla yaptığı savaşı kaybetmiş ve maden yatakları bakımından zengin bir sınır bölgesini bu komşusuna bırakmak zorunda kalmıştır. Kalandor yönetimi, bu bölgeyi geri almak için uygun fırsatı beklemekte ve komşusunun rakipleriyle yakınlaşmaktadır.

Kalandor'un durumu, Birinci Dünya Savaşı öncesindeki aşağıdaki gelişmelerden hangisine benzemektedir?

A) Rusya'nın Balkan Slavlarını himaye etmek istemesi
B) İngiltere'nin sömürge yollarını güvenceye almak istemesi
C) Almanya'nın yeni pazarlar aramaya başlaması
D) Fransa'nın Alsas-Loren'i yeniden topraklarına katmak istemesi

6

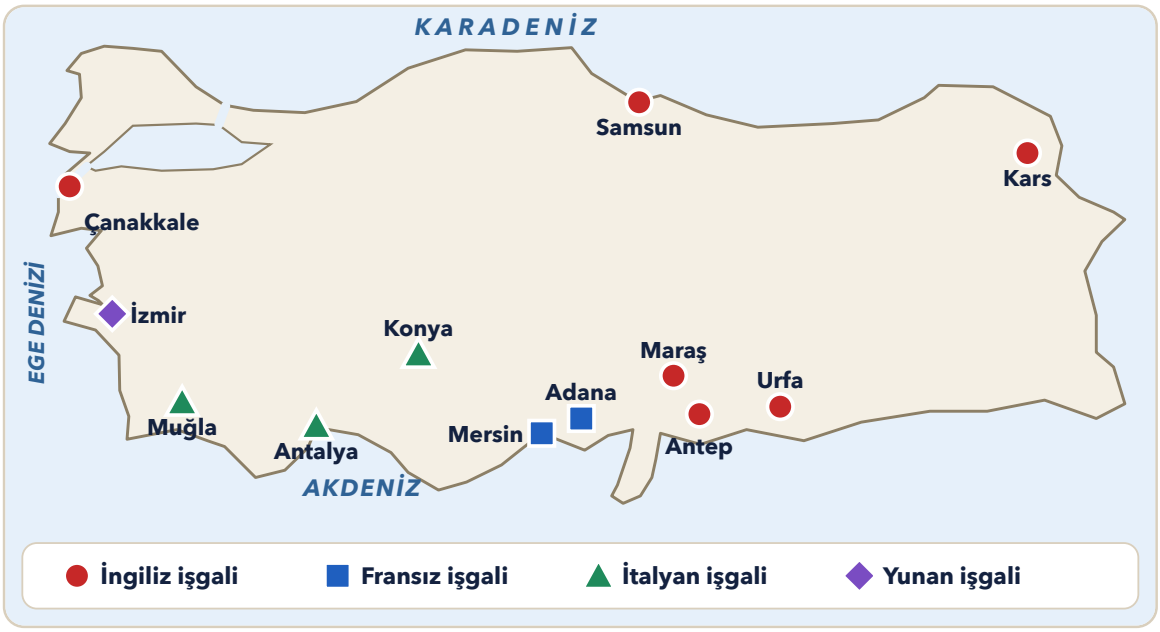
Bir Tarihçinin Görüşü

"Osmanlı askerinin bazı cephelerde gösterdiği direniş, İtilaf Devletleri'nin Birinci Dünya Savaşı'nı kısa sürede bitirme planlarını boşa çıkarmıştır."

Bu görüşü savunan bir tarihçi aşağıdakilerden hangisini kanıt olarak gösterebilir?

A) Sarıkamış Harekâtı'nda ağır kayıplar verilmesini
B) İtilaf Devletleri'nin Çanakkale Boğazı'nı geçememesini
C) Kanal Cephesi'nde Süveyş Kanalı'nın ele geçirilememesini
D) Galiçya ve Romanya'daki müttefiklere asker gönderilmesini

7 Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra İtilaf Devletleri ve Yunanistan, Anadolu'nun birçok yerini işgal etmeye başladı. Aşağıdaki haritada 1918-1919 yıllarında yapılan bazı işgaller gösterilmiştir.

Haritaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İşgaller Anadolu'nun iç kesimlerine kadar uzanmıştır.

B) Fransızların işgal ettiği yerler Akdeniz kıyısına yakındır.

C) Samsun ile İzmir aynı devlet tarafından işgal edilmiştir.

D) Boğazlardan birinin çevresi işgal edilen yerler arasındadır.

8 **Telgraf • 1918**

Sadrazam Ahmet İzzet Paşa'ya: Ateşkes antlaşmasının maddeleri açık değildir. Bu belirsizlik, İtilaf Devletleri'ne diledikleri yeri işgal etme fırsatı verecektir. Bu nedenle ordu terhis edilmemeli, İskenderun'a asker çıkarılmasına göz yumulmamalıdır.

Mustafa Kemal

Mustafa Kemal, Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanmasından bir gün sonra, 31 Ekim 1918'de Adana'da Yıldırım Orduları Grup Komutanlığını devraldı; antlaşmanın uygulanmasını ve İstanbul'un işgal edilmesini yakından izledi.

Mustafa Kemal'in bu telgrafta öne çıkan kişilik özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) İleri görüşlülük

B) Çok yönlülük

C) İnkılapçılık

D) Barışçılık

9

Mondros'tan sonra kurulan cemiyetler şu ölçütlerle sınıflandırılmaktadır:

- **Millî cemiyetler:** Türkler tarafından kurulur; işgallere karşı millî hakları savunur; bölgesel direniş ya da basın-yayın yoluyla çalışır.
- **Azınlık cemiyetleri:** Osmanlı Devleti'ndeki azınlıklar tarafından kurulur; ayrı bir devlet kurmayı ya da başka bir devlete katılmayı amaçlar.
- **Millî varlığa düşman cemiyetler:** Türkler tarafından kurulur; millî bağımsızlıkla bağdaşmayan amaçlar taşır.

K Türk aydınlarca kuruldu. Yerli yöneticilerin görevde kalmasını, ancak ülkenin temel kararlarının bir yabancı devletin onayına bağlı olmasını savundu.

L Türklerce kuruldu. Yabancı kamuoyundan destek aradı; ülkenin geleceğini belirleme yetkisinin millette kalmasını savunarak işgallere karşı yayın yaptı.

M Rumlarca kuruldu. Halkların kendi geleceğini belirlemesi gerektiğini ileri sürerek Karadeniz'de ayrı bir Rum devleti kurulmasını amaçladı.

N Türklerce kuruldu. Devleti ve düzeni koruduğunu ileri sürerek padişahın onaylamadığı Anadolu direnişini engellemeye çalıştı.

Verilen ölçütlere göre K, L, M ve N cemiyetlerinden hangileri millî varlığa düşman cemiyetler arasında yer alır?

A) K ve L
B) K ve N
C) L ve M
D) M ve N

10 Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra işgallere karşı başlayan direnişle ilgili bazı bilgiler aşağıdaki kartlarda verilmiştir.

19 Aralık 1918 • Dörtyol

Fransız işgaline karşı bölge halkı silahlanarak direnişe geçti.

15 Mayıs 1919 • İzmir

Gazeteci Hasan Tahsin, şehre çıkan Yunan askerlerine karşı koydu ve şehit edildi.

Kara Fatma

Erzurumlu Fatma Seher Hanım, akrabalarından kurduğu müfrezeyle işgalcilere karşı savaştı.

Bu kartlardaki bilgiler birlikte değerlendirildiğinde;

I. Dörtyol'daki direnişin daha erken başlaması, İzmir'deki karşı koyuşun buradan yönetildiğini gösterir.
II. Direnişin hedef aldığı devletler, mücadelenin tek bir işgalciyle sınırlı kalmadığını gösterir.
III. Katılımcıların kimlikleri, mücadelenin yalnızca askerlik mesleğini yapan kişilerce yürütülmediğini gösterir.
IV. Kara Fatma'nın Erzurumlu olması, kartta belirtilen mücadelesini Erzurum'da yürüttüğünü kanıtlar.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) II ve III
B) III ve IV
C) I, II ve IV
D) I, III ve IV

Test bitti. Cevaplarını kontrol etmeyi unutma! Başarılar dilerim.

CEVAP ANAHTARI

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük • 8. Sınıf • Deneme No: 3

www.sosyalbilgilerim.com @akmese.onur YouTube: Onur Akmeşe

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B	D	A	C	D	B	C	A	B	A

Güçlük dağılımı: **2 kolay** • **5 orta** • **3 zor**

Konular: 1. Ünite: Bir Kahraman Doğuyor • 2. Ünite: Millî Uyanış (Büyük Savaş, cepheler, Mondros, cemiyetler)

1. B) I ve III — 1. Ünite — Kolay

Yabancı tüccarların daha düşük gümrük vergisi ödemesi, Osmanlı Devleti'nin ticaret üzerindeki ekonomik egemenliğini sınırlamaktadır. Suç işleyen yabancıların Osmanlı mahkemeleri yerine konsolosluklarda yargılanması ise devletin hukuki egemenliğini sınırlamaktadır.

2. D) Mustafa, okuma yazmayı geleneksel eğitim veren bir okulda öğrenmiştir. — 1. Ünite — Orta

Metinde Mustafa'nın okuma yazmayı, yeni yöntemlerle eğitim veren Şemsi Efendi Mektebinde öğrendiği belirtilmektedir. Bu nedenle okuma yazmayı geleneksel eğitim veren bir okulda öğrendiği yargısına ulaşılamaz.

3. A) Demokrasi ve özgürlük fikirleriyle tanıştı. — 1. Ünite — Orta

Avrupa'da öğrenim görmüş Fransızca öğretmeni Nakiyüddin Bey, derslerinde halkın yönetime katıldığı ülkelerden ve kişi haklarından söz etmiştir. Bu durum, Mustafa Kemal'in daha rüştiye yıllarında demokrasi ve özgürlük fikirleriyle tanışmasını sağlamıştır.

4. C) I, II ve IV — 1. Ünite — Zor

Balkan Savaşları başlayınca hükûmetin Mustafa Kemal'i İstanbul'a çağırması ve Trablusgarp'ı Uşi Antlaşması ile İtalya'ya bırakması, Balkanlardaki gelişmelerin hem onun görevinin sona ermesinde hem de devletin Kuzey Afrika kararında etkili olduğunu gösterir. Gelibolu'da Çanakkale Boğazı'nı ayrıntılı inceleme fırsatı bulması da ona sonraki askerî faaliyetlerinde kullanabileceği bir bölge bilgisi kazandırmıştır.

5. D) Fransa'nın Alsas-Loren'i yeniden topraklarına katmak istemesi — 2. Ünite — Orta

Fransa, Almanya'ya yenilince maden bakımından zengin Alsas-Loren bölgesini bırakmak zorunda kalmış ve bölgeyi geri almak için fırsat kollamıştır. Kalandor'un kaybettiği maden zengini toprağı geri almak için komşusunun rakipleriyle yakınlaşması bu duruma benzemektedir.

6. B) İtilaf Devletleri'nin Çanakkale Boğazı'nı geçememesini — 2. Ünite — Orta

İtilaf Devletleri, Çanakkale Boğazı'nı geçip İstanbul'u alarak Osmanlı Devleti'ni savaş dışı bırakmayı ve savaşı kısa sürede bitirmeyi planlamıştı. Osmanlı askerinin Çanakkale'deki direnişi bu planı boşa çıkardığından tarihçinin görüşüne kanıt oluşturur.

7. C) Samsun ile İzmir aynı devlet tarafından işgal edilmiştir. — 2. Ünite — Orta

Haritada Samsun'un İngilizler, İzmir'in ise Yunanlar tarafından işgal edildiği görülmektedir. Bu nedenle iki şehrin aynı devlet tarafından işgal edildiği söylenemez.

8. A) İleri görüşlülük — 2. Ünite — Kolay

Mustafa Kemal, antlaşma maddelerinin belirsizliğinin İtilaf Devletleri'ne diledikleri yeri işgal etme fırsatı vereceğini önceden görmüştür. Kısa süre sonra İstanbul'un da işgal edilmesi bu öngörünün haklı çıktığını göstererek onun ileri görüşlülüğünü ortaya koyar.

9. B) K ve N — 2. Ünite — Zor

K'nin ülkenin temel kararlarını bir yabancı devletin onayına bağlaması millî bağımsızlıkla bağdaşmamaktadır. N'nin Türklerce kurulup Anadolu direnişini engellemeye çalışması da onu millî varlığa düşman cemiyetler arasına yerleştirir.

10. A) II ve III — 2. Ünite — Zor

Kartlarda direnişin Dörtyol'da Fransızlara, İzmir'de Yunanlara karşı gösterilmesi, mücadelenin tek bir işgalciyle sınırlı kalmadığını gösterir. Bölge halkı, bir gazeteci ve bir kadın gönüllünün mücadeleye katılması da direnişin yalnızca asker kökenli kişilerce yürütülmediğini gösterir.